

Başbakanlık Hazine Müsteşarlığından:

**TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA
32 SAYILI KARARA İLİŞKİN TEBLİĞ
(TEBLİĞ NO: 2008-32/34)**

Amaç

MADDE 1 – (1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar gereğince tesbiti Bakanlığa bırakılan konular bu Tebliğ ile düzenlenmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 11/8/1989 tarih ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara istinaden hazırlanmıştır.

Türk parası ve döviz

MADDE 3 – (1) Merkez Bankası Türk parasının değerini piyasa şartlarına göre belirleyebilmek için gerekli önlemleri alır.

(2) Merkez Bankası ve bankalar uluslararası piyasalarda döviz ve Türk parası ile ilgili işlemleri yapabilirler.

(3) Türkiye’de yerleşik kişilerce ilgili transferlerin bankalar ve PTT aracılığıyla yapılması kaydıyla, yurt dışında bulunan bankalar ile bulunduğu ülkenin mevzuatına göre döviz alım satımına yetkili bulunan kuruluşlardan döviz alınması ve bunlara döviz satılması serbesttir.

Efektif ve dövizli natık çekler

MADDE 4 – (1) Bankalar, yetkili müesseseler, PTT ve kıymetli maden aracı kuruluşları;

a) Kendilerine ibraz edilen dövizli natık çekler karşılığında bankacılık teamüllerine uygun olarak kısmen Türk parası ve kısmen efektif veya tamamen efektif ödemesinde bulunabilirler.

b) Efektif veya dövizli natık çekleri bankacılık teamüllerine uygun olarak aynı ve aynı cins efektiflerle değiştirebilirler. Bankalar ve PTT bunları döviz olarak yurt dışına havale edebilirler.

Döviz mevcutları

MADDE 5 – (1) Bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların döviz mevcutlarının Merkez Bankasına devrine ilişkin oran ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

Kıymetli maden ve taşlar

MADDE 6 – (1) İlgili mevzuatta öngörülmesi veya ilgililerce talep edilmesi halinde; dahilde işleme izin belgesi, dahilde işleme izni, hariçte işleme izin belgesi ve hariçte işleme izni kapsamında veya bu rejimler haricinde dış ticaret işlemlerine konu olan kıymetli maden ve taşlar ile bunlardan mamul eşyanın üzerine markaları ile ayarını gösteren damga basılır ve kıymetli eşyaya ilişkin sertifika düzenlenir.

(2) Kıymetli maden ve taşların ayarına ilişkin ekspertiz raporu Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne veya bu Genel Müdürlükçe yeterlilikleri onaylanan özel ayar evleri ile eksperlerce düzenlenir.

Transit ticaret

MADDE 7 – (1) Transit ticaret satış bedellerinin tasarrufu serbesttir.

Peşin Döviz

MADDE 8 – 2009-32/37 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Yurt dışından menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımı

MADDE 9 – (1) Döviz transferlerinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetlerin, diğer sermaye piyasası araçlarının, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

Yurt dışına sermaye ihracı

MADDE 10 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışında şirket kurmak, mevcut şirketlere ortak olmak veya şube açmak için yaptıkları ilk nakdi ve/veya aynı sermaye ihracını müteakip üç ay içerisinde, Müsteşarlığın internet adresinde yer alan (EK-1) yurt dışına sermaye ihracına ilişkin bilgi formunu açıklamalar doğrultusunda doldurarak Müsteşarlığa gönderirler.

(2) Sermaye ihracı gerçekleştiren Türkiye’de yerleşik kişiler, her takvim yılını müteakip üç ay içerisinde Müsteşarlığın internet adresinde yer alan bilgi formunu, formda istenilen bilgileri ve yapılan transferleri güncelleyerek Müsteşarlığa gönderirler.

(3) Türkiye’de yerleşik kişiler, tasfiye edilen veya devredilen yurt dışındaki şirket, ortaklık ve şubelerinin durumu hakkında, tasfiye sürecinin sona ermesini veya devredilmesini müteakip en geç üç ay içerisinde, Müsteşarlığa bilgi verirler.

Krediler

MADDE 11 – (1) Türkiye’de yerleşik kişiler, yurt dışından sağladıkları kredileri bankalar aracılığı ile kullanırlar. Ancak;

a) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışındaki işleriyle ilgili olarak yurt dışından sağladıkları krediler,

b) Türkiye’de yerleşik kişilerce ihracat kredi kurumlarından veya ihracat kredisi garanti kuruluşlarının garantisi kapsamında yurt dışından sağlanan ve doğrudan yurt dışındaki ihracatçı firmaya ödenen krediler,

c) İhracat kredi veya garanti kuruluşu olmamakla birlikte, nakit kredi yerine malın peşin alımı ve vadeli finansman desteği sağlayan yurt dışındaki kalkınma bankalarından sadece mal ithaline yönelik sağlanan krediler,

ç) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından gemi satın alınması amacıyla yapılacak ithalat kapsamında sağlanan krediler,

için bu şart aranmaz.

(2) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen kredilerin kullanımı için borçlunun, kredinin vadesi, faiz oranı ve benzeri bilgileri içeren kredi sözleşmesi ile birlikte kullanıma aracılık eden bankaya başvurusu gereklidir.

(3) Türkiye Cumhuriyeti adına Hazine Müsteşarlığınca borçlu veya garantör sıfatıyla yurt dışından sağlanan kredilerin yurt içi veya yurt dışında kullanımına ilişkin esas ve usuller Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) Döviz kredilerinin alınma ve verilmesinde lehte ve aleyhte doğacak kur farkları ilgililere aittir.

(5), (6) ve (7) nci fıkralar 2009-32/37 sayılı Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.

(8) Bankalar birbirlerine, bankacılık teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Bankalar, Türkiye’de yerleşik kişilere yatırım mallarının ithalatının finansmanı için açtıkları döviz kredilerinin üçte birine kadar işletme ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla döviz kredisi açabilirler.

(10) Bankalar, Türkiye'de yerleşik kişilere, kredi kartlarını yurt dışındaki harcamaları için \$50.000.-lık limit içerisinde rotatif kullanırlar. Ancak hesap bakiyelerinde \$50.000.-lık limit üzerinde oluşacak depasmanın 30 gün içerisinde kapatılması gerekir.

(11) Bankalar ve faktoring şirketleri tarafından ihracat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin doğmuş veya doğacak alacakların devralınması suretiyle ihracatçılara ve transit ticaret tacirlerine döviz üzerinden fon kullanılabilir.

(12) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışında pay sahibi olduğu ortaklıklara, yurt dışındaki ana şirkete ve grup şirketlerine döviz veya Türk Lirası kredi açılabilir.

(13) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak döviz ve Türk Lirası krediler Türkiye'deki mevduat hesaplarına yatırılmak suretiyle de kullanılabilir.

(14) Özelleştirme ihalelerine katılan Türkiye'de yerleşik kişiler veya yurtdışında yerleşik kişiler ile Türk ve yabancı firmaların katılımı ile oluşturulan ortak girişim gruplarına, ihale bedelinin finansmanı amacıyla bankalarca döviz kredisi açılabilir.

(15) Finansman şirketlerince tüzel kişiler ile ticari ve mesleki amaçlı olmak üzere gerçek kişilere dövizde endeksli kredi kullanılabilir.

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından temin edilen kredilerin bildirimi

MADDE 12 – (1) Hazine'nin geri ödeme garantisi olmadan dış kredi anlaşması yapan;

- a) 5018 sayılı Kanunun (II) sayılı cetvelinde bulunan Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler,
- b) Kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı kurumları,
- c) Özel hukuk hükümlerine tâbi olmakla beraber sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait olan kuruluşlar,
- ç) Fonlar,
- d) Kamu bankaları, yatırım ve kalkınma bankaları,
- e) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının,

yurt dışından sağladıkları ve ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredi anlaşmaları ile bu kurum ve kuruluşların yap-işlet-devret, yap-işlet ile işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde Hazine yatırım garantisi kapsamında gerçekleştirilmesi öngörülen projeler için sağlanan ve ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredi anlaşmalarını bu Tebliğ'in eki Ek:2'de yer alan Kredi Bilgi Formu ve Ek:3'de yer alan Kredi İzleme Formu ile birlikte, Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen, anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Müsteşarlık Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü'nden alınan ön izin ile birlikte, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne göndermeleri zorunludur. Söz konusu kurum ve kuruluşlar tarafından sağlanan kredilere ilişkin kullanımlar, ana para geri ödemeleri, faiz ve diğer ödeme bilgileri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde, Ek:3'de yer alan Kredi İzleme Formu ile birlikte gerçekleşme tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu tarafından Müsteşarlık Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

(2) Kurum ve kuruluşların, Hazine geri ödeme garantisi altında, gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında yurtdışından sağladıkları ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin olarak imzalanan anlaşmalar çerçevesinde borçlu kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen kullanımlar, anapara geri ödemeleri, faiz ve diğer ödemeleri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde bu Tebliğ'in ekinde (Ek:3) yer alan Kredi İzleme Formu ile işlem tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu kurum ve kuruluşlar tarafından Müsteşarlık Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesi zorunludur.

(3) Kurum ve kuruluşların Hazine'nin kısmi garantisi altında sağladıkları krediler için de gerçekleştirilen kullanımlar, anapara geri ödemeleri, faiz ve diğer ödemeleri, geçmiş tüm bilgileri de içerecek şekilde bu Tebliğ'in ekinde (Ek:3) yer alan Kredi İzleme Formu ile işlem tarihinden itibaren 10 gün içinde bankalar ile kredi borçlusu kurum ve kuruluşlar tarafından Hazine garantili

ve garantisiz kısımları için ayrı ayrı hazırlanarak Müsteşarlık Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'ne gönderilir.

Kişisel sermaye hareketleri

MADDE 13 – (1) Kişisel borçlar, armağan, hediye, bağış, çeyiz, gelin veya güveyin karşı tarafa verdiği para, miras, veraset veya kalan mal, göçmen işçilerin kendi ülkesindeki borçlarının tasfiyesine yönelik ödemeler ve göçmenlerin varlıkları kişisel sermaye hareketleri kapsamında değerlendirilir.

Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri

MADDE 14 – (1) Müsteşarlık yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin ülke yararına geliştirilmesi ve desteklenmesi amacıyla ilgili kamu ve özel kuruluşlardan bilgi toplanması ile bunlar arasındaki bilgi paylaşımı ve koordinasyona katkıda bulunmak için gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

Süreler

MADDE 15 – (1) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkındaki 32 sayılı Karar ile söz konusu Karara ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz. Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler izleyen ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

(2) Süreler gün olarak ifade edilmiş bulunduğu takdirde ilk gün (işlemin yapıldığı gün) hesaba katılmaz. Günler ertesi günden hesaplanmaya başlanır ve süre son günün çalışma saati sonunda biter.

(3) Süreler ay olarak gösterildiği takdirde sürenin bitimi, izleyen ayların işlem tarihine tekabül eden tarihteki günün mesai saati sonudur. O ayda işlem tarihine tekabül eden bir gün bulunmuyor ise sürenin bitimi ayın son günüdür.

(4) Süreler yıl olarak belirlendiği takdirde ise sürenin bitimi, izleyen yılların işlemin yapıldığı ay ve tarihe tekabül eden ay ve tarihteki günün çalışma saati sonudur.

Usul ve müşterek hükümler

MADDE 16 – (1) Türk parası kıymetini koruma hakkında kararlar ve bu kararlara ilişkin tebliğler uyarınca Merkez Bankasınca çıkarılan genelgeler tebliğ hükmündedir.

(2) Bu Tebliğde öngörülenler dışında kalan haller Müsteşarlıkca incelenip sonuçlandırılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17 – (1) 9/2/2007 tarih ve 26429 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2007-32/33 sayılı Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

Lehe hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Yürürlükten kaldırılan tebliğler hükümlerine göre başlamış olup henüz sonuçlanmamış işlemler, ilgili tebliğ hükümlerine tabidir. Ancak aksine bir hüküm olmadıkça bu Tebliğ'in ilgililer lehine olan hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLERİN YURT DIŞINDA SAHİP OLDUĞU ŞİRKET, ORTAKLIK
VE ŞUBELER HAKKINDA BİLGİ FORMU

1.YURT DIŞINDAKİ İŞTİRAK/ ŞUBE ADI		
2.İŞTİRAK/ŞUBE ADRESİ		
3.KURULUŞ TARİHİ		
4.İŞTİRAK TARİHİ		
5.KURULUŞ SERMAYESİ		6.RAPOR TARİHİ İTİBARIYLA SERMAYE
ABD Doları Karşılığı		ABD Doları Karşılığı
7.FAALİYET ALANI		
8.ÇALIŞTIRILAN KİŞİ SAYISI		
9.YILLIK ORTALAMA CİRO(\$)		
	YIL:	YIL:
10.SON İKİ YILIN KARI(ZARARI) \$		
11.SON İKİ YIL YURDA GETİRİLEN KAR(\$)		
12.SON İKİ YIL İHRACATI(\$)		
Türkiye		
-Ana Şirkete Yapılan İhracat		
-Diğer Şirketlere Yapılan İhracat		
Diğer Ülkeler		
13.SON İKİ YIL İTHALATI(\$)		
Türkiye		
-Ana Şirketten Yapılan İthalat		
-Diğer Şirketlerden Yapılan İthalat		
Diğer Ülkeler		

TÜRK ORTAKLARIN				
14.ADI/UNVANI, ADRESİ VE VERGİ NUMARASI	15.ORTAKLIK ORANI %	16.YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ		
		TARİHİ	TÜRÜ	TUTARI
17.KARŞILAŞILAN SORUNLAR				
18.HANGİ BEKLENTİ VE SAİKLERLE YATIRIM GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİ				
19. FORMU DOLDURAN KİŞİNİN ADI, SOYADI, UNVANI, TELEFON NUMARASI VE İMZASI				
20. FORMU KONTROL EDEN ŞİRKET YETKİLİSİNİN ADI, SOYADI, UNVANI, TELEFON NUMARASI, İMZASI VE ŞİRKET KAŞESİ				

Ek: 2

KREDİ BİLGİ FORMU
BORÇLARA AİT GENEL BİLGİLER

Kredi Borçlusu	:
Asıl Borçludan Farklı ise Nihal Kullanıcı	:
Anlaşma Tarihi	:
Yürürlük Tarihi	:
Anlaşma Tutarı (Limit/Döviz)	:
Anlaşma Dövizinden Farklı İse Geri Ödeme Döviz	:
Varsa Kredinin Kullanılan Kısmı	:
Kredinin Nerede ve Hangi Maksatla Kullanıldığı (Proje Adı):	:
Kreditörün Adı(*)	:
Ülkesi	:
Borçlunun Ajan veya Bankası	:
Devlet Garantili Olup Olmadığı	:
Varsa Sigorta Yapan Kuruluş	:
Varsa Garanti Kuruluşu	:
Yıllık Taksit Sayısı	:
Anapara	:
Faiz	:
Anapara Ödemesi (Düzenli/Düzensiz/Defaten)	:
Anapara İlk Taksit Ödeme Tarihi	:
Anapara Son Taksit Ödeme Tarihi	:
Faiz Ödemesi (Değişken/Sabit)	:
Faiz Oranı	:
Faize Esas Gün Sayısı	:
İlk Faiz Ödeme Tarihi	:
Son Faiz Ödeme Tarihi	:
Taahhüt Komisyonu Oranı	:
Diğer Masraflar	:
Gecikme Faizi Oranı ve Hesaplanmasında Alınan Esas	:
Öngörülen İlk Kullanım Tarihi	:
Öngörülen Son Kullanım Tarihi	:
Açıklamalar:	:

(*) Kreditörün birden fazla olduğu durumlarda her bir kreditörün adı ve payları ile lider banka belirtilecektir. Her bir kredi anlaşması için ayrı ayrı doldurulacaktır.

DÜZENLEYEN
Tarih-İmza-Kaşe

KONTROL EDEN
Tarih-İmza-Kaşe

ONAYLAYAN
Tarih-İmza-Kaşe

KREDİ İZLEME FORMU

Borçlara Ait Ödeme ve Kullanım Bilgileri

DIŞ FİNANSMAN NUMARASI (DFN):

PROJE ADI:

VARSA İPTAL EDİLEN TUTAR/İPTAL TARİHİ:

[illegible]

(*) Anapara ve faiz dışındaki diğer ödemelerin mahiyeti taahhüt, komisyon, ajan ücreti, v.b. şeklinde belirtilecektir.

(*) Anapara ve faiz dışındaki diğer ödemelerin mahiyeti taahhüt, komisyon, ajan ücreti, v.b. şeklinde belirtilecektir.

DÜZENLEYEN
Tarih-İmza-Kaşe

KONTROL EDEN
Tarih-İmza-Kaşe

ONAYLAYAN
Tarih-İmza-Kaşe